

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
XX-AJFO/ /2014

ELŐTERJESZTÉS

a Kormány részére

egyes igazságügyi tárgyú rendeletek módosításáról

Budapest, 2014. február

1. melléklet az XX-AJFO/ /2014. számú előterjesztéshez

A Kormány

.../2014. (... ..) Korm. rendelete

**egyes igazságügyi tárgyú kormányrendeleteknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével
és egyéb törvényi változásokkal összefüggésben szükséges módosításáról**

A Kormány

a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 47. § (1) bekezdés a) pontjában és (1a) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján,

az 1. alcím tekintetében a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény 24. § (4) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 4. alcím tekintetében az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 72. § (1) bekezdés a) és c) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 5. alcím tekintetében az Alaptörvény 15. cikk (2) és (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében,

az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet módosítása

1. §

(1) A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet 3. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az Ápt. 4. § (1), (2) és (4) bekezdésére alapozott honosítási kérelemhez mellékelni kell az alkotmányos alapismeretekből tett sikeres vizsgáról szóló igazolást, vagy az Ápt. 4/A. § (2) bekezdésében meghatározott ok fennállásának igazolására

a) a cselekvőképtelen kiskorú születési anyakönyvi kivonatát;

b) a cselekvőképtelen nagykorú személy gondnokság alá helyezését elrendelő határozatot;

c) az Ápt. 4/A. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott korlátozottan cselekvőképes személy (a továbbiakban: korlátozottan cselekvőképes) esetében,

ca) ha kiskorú, a születési anyakönyvi kivonatát,

cb) ha olyan személy, akinek a cselekvőképességét a bíróság az állampolgársági eljárással kapcsolatos ügyek tekintetében korlátozta, a gondnokság alá helyezést elrendelő határozatot;

d) a nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézményben szerzett végzettséget tanúsító bizonyítványt, oklevelet vagy az intézmény által kiadott igazolást;

e) a betegség jellege szerint illetékes egészségügyi szolgáltató igazolását az egészségi állapotról.”

- (2) A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet 3. § (11) bekezdés b) pontjában a „hozzátartozója” szövegrész helyébe a „szülője, nagyszülője, gyermeke, unokája, testvére, testvére gyermeke, testvére unokája (a továbbiakban együtt: hozzátartozó)” szöveg lép.

2. A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtásáról szóló 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet módosítása

2. §

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtásáról szóló 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet

- a) 1. §-ában az „elektronikus úton” szövegrész helyébe az „elektronikus úton, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 89. § (2) bekezdése alapján írásban vagy elektronikus úton a helyi választási irodaként eljáró jegyzőnél” szöveg,
- b) 2. §-ában a „visszavonta,” szövegrész helyébe a „visszavonta, illetve – ha a polgár a nyilatkozatot írásban vagy elektronikus úton a helyi választási irodaként eljáró jegyzőnél tette meg vagy vonta vissza – a központi szerv” szöveg,
- c) 15/D. § (2) bekezdés a) pont aa) alpontjában a „házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 25. § (1) bekezdés a) és d) pontjában és (3) bekezdésében” szövegrész helyébe a „Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:27. § (1) bekezdés a) és d) pontjában, valamint (3) bekezdésében” szöveg,
- d) 15/D. § (2) bekezdés a) pont ab) alpontjában a „Csjt. 25. § (1) bekezdés b) pont második fordulatában és a Csjt. 25. § (1) bekezdés c) pontjában” szövegrész helyébe a „Ptk. 4:27. § (1) bekezdés b) pontjának a feleség nevének a férj nevéhez való hozzákapcsolására vonatkozó rendelkezésében és a Ptk. 4:27. § (1) bekezdés c) pontjában” szöveg,
- e) 15/D. § (2) bekezdés b) pontjában a „Csjt. 25. § (2) bekezdés a) és b) pontjában és a Csjt. 25. § (3) bekezdésében” szövegrész helyébe a „Ptk. 4:27. § (2) bekezdés a) és b) pontjában, valamint (3) bekezdésében” szöveg,
- f) 15/D. § (4) bekezdésében a „Csjt. 25. § (1) bekezdés b) és c) pontjában” szövegrész helyébe a „Ptk. 4:27. § (1) bekezdés b) és c) pontjában” szöveg,
- g) 30. § (1) bekezdésében a „szülő (törvényes képviselő)” szövegrész helyébe a „szülő, ennek hiányában a törvényes képviselő” szöveg,
- h) 30. § (4) bekezdésében a „szülőjének (törvényes képviselőjének)” szövegrész helyébe a „szülőjének, ennek hiányában törvényes képviselőjének” szöveg,
- i) 31. § (3) bekezdésében a „cselekvőképességet kizáró” szövegrész helyébe a „cselekvőképességet teljesen korlátozó” szöveg,

- j) 31. § (3) bekezdésében a „szülője, illetve gondnoka (törvényes képviselője)” szövegrész helyébe a „törvényes képviselője” szöveg,
- k) 41/A. § (2) bekezdésében a „Csjt.” szövegrész helyébe a „Ptk. 4:175. § (3) bekezdése” szöveg, a „jóváhagyás” szövegrész helyébe a „döntés” szöveg, a „jóváhagyását” szövegrész helyébe a „döntését” szöveg

lép.

3. A személyazonosító igazolvány kiadásáról és nyilvántartásáról szóló 168/1999. (XI. 24.)

Korm. rendelet módosítása

3. §

A személyazonosító igazolvány kiadásáról és nyilvántartásáról szóló 168/1999. (XI. 24.) Korm. rendelet

- a) 5. §-ában az „az igazságügyi és rendészeti” szövegrész helyébe az „a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásért felelős” szöveg,
- b) 17. § (4) bekezdésében a „szülőnek (törvényes képviselőnek)” szövegrész helyébe a „törvényes képviselőnek” szöveg,
- c) 19. §-ában a „cselekvőképességet kizáró” szövegrész helyébe a „cselekvőképességet teljesen korlátozó” szöveg,
- d) 20. §-ában a „hátdalára közreműködő” szövegrész helyébe a „hátdalára a közreműködő” szöveg,
- e) 22. § (5) bekezdésében a „cselekvőképességet kizáró” szövegrész helyébe a „cselekvőképességet teljesen korlátozó” szöveg,
- f) 25. § (2) bekezdésében a „postai úton” szövegrész helyébe a „postai úton, könyvelt küldeményként” szöveg, a „kérelmező” szövegrész helyébe a „kérelmező, törvényes képviselője vagy meghatalmazottja” szöveg,
- g) 25. § (3) bekezdésében a „személyesen” szövegrész helyébe a „személyesen, törvényes képviselője vagy meghatalmazottja útján” szöveg,
- h) 25. § (4) bekezdésében az „A személyesen” szövegrész helyébe az „Az” szöveg,
- i) 26. § (2) bekezdés b) pontjában az „elvételre” szövegrész helyébe az „elvételére” szöveg,
- j) 31. § (3) bekezdésében a „cselekvőképességet kizáró” szövegrész helyébe a „cselekvőképességet teljesen korlátozó” szöveg,
- k) 40. § (1) bekezdésében a „cselekvőképtelenség miatt” szövegrész helyébe a „cselekvőképességet teljesen korlátozó” szöveg

lép.

4. A minisztériumok és a Miniszterelnöki Hivatal által kötött, a nettó ötmillió forintot el nem érő értékű szerződésekre vonatkozó adatok közzétételéről szóló 85/2010. (III. 25.) Korm. rendelet módosítása

4. §

A minisztériumok és a Miniszterelnöki Hivatal által kötött, a nettó ötmillió forintot el nem érő értékű szerződésekre vonatkozó adatok közzétételéről szóló 85/2010. (III. 25.) Korm. rendelet

- a) 1. § (1) bekezdésében a „Miniszterelnöki Hivatal” szövegrész helyébe a „Miniszterelnökség” szöveg, az „az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 15/B. § (2) bekezdés” szövegrész helyébe az „az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 1. melléklet III. rész 4. pontja” szöveg,
- b) 1. § (2) bekezdésében az „az Áht. 15/B. § (1) bekezdése” szövegrész helyébe az „az Infotv. 1. melléklet III. rész 4. pontja” szöveg, a „Miniszterelnöki Hivatal” szövegrész helyébe a „Miniszterelnökség” szöveg

lép.

5. Hatályon kívül helyező rendelkezések

5. §

- (1) Hatályát veszti a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala létrehozásáról, feladatairól és hatásköréről szóló 276/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet
 - a) 4. § (3a) bekezdése,
 - b) 12/B. §-a és az azt megelőző alcím.
- (2) Hatályát veszti az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény végrehajtásáról szóló 105/2010. (IV. 9.) Korm. rendelet.
- (3) Hatályát veszti az anyakönyvi eljárásokra, az állampolgársági eljárásokra és a személyiadat- és lakcímnnyilvántartással összefüggő eljárásokra vonatkozó egyes kormányrendeleteknek a Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról szóló 417/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet.

6. Záró rendelkezések

6. §

Ez a rendelet 2014. március 15-én lép hatályba.

Indokolás

egyes igazságügyi tárgyú kormányrendeleteknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével és egyéb törvényi változásokkal összefüggésben szükséges módosításáról szóló kormányrendelet

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2014. március 15-én lép hatályba. Az új polgári jogi kódex a magánjogi jogviszonyok lehetőség szerinti legteljesebb körét felöleli, de több igazságügyi, ezen belül közjogi vagy büntetőjogi tárgyú szabályt is érint. Össztársadalmi érdek, hogy az új Ptk. hatálybalépése zökkenőmentesen, a jogrendszer koherenciájának, egységességének megőrzése mellett történjen meg. Mindez szükségessé teszi a rendeleti szintű szabályok hozzá igazítását az újonnan megalkotott szabályrendszerhez.

A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet a cselekvőképtelen és korlátozottan cselekvőképes személyekre irányadó igazolási szabályokat állapítja meg, illetve definiálja a rendeletben alkalmazott hozzátartozó-fogalmat.

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 89. § (2) bekezdése lehetővé tette, hogy a választópolgár azon kérelmében, amely a választási szervek által róla nyilvántartott adatok kiadásának megtiltására vonatkozik, a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerinti, az adatainak szolgáltatását korlátozó vagy tiltó nyilatkozatot is tehesse. A kérelmet a választópolgár a helyi választási irodához nyújthatja be, vagy elektronikus úton is kitöltheti a www.valasztas.hu oldal erre szolgáló felületén. A hatályos szabályozás nem tartalmaz arra vonatkozó rendelkezést, hogy ezen esetekben a nyilatkozat tekintetében mely hatóság jár el, valamint ezen benyújtási módozatra sem utal. A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtásáról szóló 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nytv. vhr.) 1. §-ának és 2. §-ának tervezett módosítása ezért célszerűen a helyi választási iroda feladatait is ellátó és a nyilvántartás szerveként is működő jegyző mint a nyilatkozatot felvevő hatóság nevesítése mellett a személyiadat- és lakcímnyilvántartás központi szerve (a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala) részére biztosítja a nyilatkozatnak megfelelő adatváltozás átvezetésére vonatkozó hatáskört.

Az Nytv. vhr. további módosításai a családjogi törvény előírásaira mutató hivatkozásokat váltják fel az új Polgári Törvénykönyv megfelelő rendelkezéseire utaló szabályokkal, pontosítják a szülőre és a törvényes képviselőre vonatkozó utalásokat, a cselekvőképességet kizáró gondnokságra való utalást a cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokságra utalásra cserélik.

A személyazonosító igazolvány kiadásáról és nyilvántartásáról szóló 168/1999. (XI. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szig. kr.) 25. §-ának módosítása rendezi a személyazonosító igazolvány törvényes képviselő vagy meghatalmazott általi átvételének lehetőségét, illetve rögzíti, hogy postai megküldés esetén annak könyvelt küldeményként kell történnie.

A Szig. kr. módosítása továbbá a szülőre és a törvényes képviselőre vonatkozó utalás javítása mellett a cselekvőképességet kizáró gondnokságra való utalásokat a cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokságra utalásra cseréli és miniszteri megjelölés javítását, valamint nyelvtani pontosítást végez el.

A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala létrehozásáról, feladatairól és hatásköréről szóló 276/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet egyes rendelkezéseinek, valamint az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény végrehajtásáról szóló 105/2010. (IV. 9.) Korm. rendelet egészének hatályon kívül helyezésére azért van szükség, mert az elektronikus anyakönyvre vonatkozó törvényi szabályozás csak 2014. július 1-jén, lényegesen megváltozott tartalommal lép hatályba, ehhez pedig a jelenleg hatályos rendelkezések nem igazodnak, ezen időpontig továbbá joghatást sem tudnak kifejezni, így azokat az elektronikus anyakönyvi szabályozás végrehajtási rendeleti szintű részében szükséges – külön előterjesztésben, 2014. július 1-jei hatállyal – újraalkotni. Az anyakönyvi eljárásokra, az állampolgársági eljárásokra és a személyiadat- és lakcímnnyilvántartással összefüggő eljárásokra vonatkozó egyes kormányrendeleteknek a Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról szóló 417/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet tekintetében a fentiekhez kapcsolódóan a szükségtelenné vált módosító jogszabály technikai deregulációját végzi el a tervezet.

A minisztériumok és a Miniszterelnöki Hivatal által kötött, a nettó ötmillió forintot el nem érő értékű szerződésekre vonatkozó adatok közzétételéről szóló 85/2010. (III. 25.) Korm. rendelet módosítása a törvényi változások miatt szükséges hivatkozásbeli pontosításokat vezeti át a normaszövegben.

2. melléklet az XX-AJFO/.../2014. számú előterjesztéshez

A közigazgatási és igazságügyi miniszter

.../2013. (....) KIM rendelete

egyes büntetőjogi tárgyú igazságügyi rendeleteknek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V: törvény hatálybalépésével összefüggő módosításáról

A büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet 127. § (1) bekezdés *a)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 12. § *a)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § *d)* pontjában meghatározott feladatkörében eljáró belügyminiszterrel egyetértésben, a legfőbb ügyész véleményének kikérésével –,

a 3. alcím tekintetében a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 604. § (2) bekezdés *l)* pontjában kapott felhatalmazás alapján az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló a 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 12. § *a)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § *d)* pontjában meghatározott feladatkörében eljáró belügyminiszterrel egyetértésben –,

a 4. alcím és a ... *melléklet* tekintetében a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 604. § (2) bekezdés *b)* pontjában kapott felhatalmazás alapján az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló a 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 12. § *a)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § *n)* pontjában meghatározott feladatkörében eljáró belügyminiszterrel és az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 73. § *b)* pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben –,

az 5. alcím tekintetében a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 604. § (2) bekezdésének *p)* pontjában, valamint a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet 127. § (1) bekezdés *a)* pontjában kapott felhatalmazás alapján az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 12. § *a)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § *d)* pontjában meghatározott feladatkörében eljáró belügyminiszterrel egyetértésben, a legfőbb ügyész véleményének kikérésével –

a következőket rendelem el:

1. A szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól szóló 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet módosítása

1. §

(1) A szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól szóló 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet [a továbbiakban: 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet] 19/A. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A kapcsolattartó adatait az érintett írásbeli hozzájárulásával lehet a nyilvántartásban feltüntetni. Ha a kapcsolattartó kiskorú vagy cselekvőképtelen nagykorú, helyette törvényes képviselője adhatja meg írásban a hozzájárulást. Ha a kapcsolattartó a személyes ügyei vitele tekintetében cselekvőképességében részlegesen korlátozott, írásbeli hozzájárulása érvényességéhez gondnoka írásbeli hozzájárulása is szükséges.”

(2) A 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet 179. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a félbeszakítást az elítélt hozzátartozójának súlyos, életveszélyes betegsége vagy temetése miatt kéri és annak megalapozására egészségügyi dokumentációt is benyújtottak, akkor ahhoz csatolni kell a hozzátartozó nyilatkozatát az egészségügyi adatai kezeléséhez való hozzájárulásáról. A hozzátartozó hozzájáruló nyilatkozata mellőzhető, ha a hozzátartozó egészségi állapota miatt a nyilatkozat megtételére nem képes. A kérelemben foglaltak valódiságáról az intézet rövid úton meggyőződik. A betegségről, illetve a temetésről szóló igazolást az elítélt a félbeszakítás ideje alatt köteles beszerezni és azt az intézetbe való visszaérkezésekor átadni.”

(3) A 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet a következő 235/A. §-sal egészül ki:

„235/A. § (1) Az előzetesen letartóztatott részére befogadásakor írásban, az általa értett nyelven egyszerűen, közérthető módon kell a tájékoztatást megadni

a) a büntetőeljárás során őt megillető védelemhez való jogról,

b) a büntetőeljárás során a személyes költségmentesség kérelmezéséhez való jogról és annak feltételeiről,

c) a gyanúsítás, illetve a vádemelés alapjául szolgáló cselekmény lényegének, valamint ezek változásának a megismeréséhez való jogáról,

d) az anyanyelv használat jogáról,

e) a vallomástétel megtagadásának jogáról,

f) a büntetőügy irataiba való betekintés jogáról,

g) a konzuli hatóságok, továbbá az előzetesen letartóztatott személy által megjelölt hozzátartozó vagy az általa megjelölt más személy értesítéséhez való jogról,

h) az egészségügyi ellátáshoz való jogról,

i) az előzetes letartóztatásnak az elrendeléséről szóló határozat szerinti, illetve a törvényben meghatározott lehetséges végső tartamáról, az előzetes letartóztatás meghosszabbításáról, felülvizsgálatáról, valamint az e határozatokkal szembeni jogorvoslatról, illetve a szabadlábra helyezési kérelem benyújtásához való jogról,

- j)* a büntetés-végrehajtási ügyben a panaszjogról és a jogorvoslati lehetőségekről, valamint a büntetés-végrehajtási ügy irataiba való betekintés jogáról,
- k)* a kapcsolattartás formáiról,
- l)* az intézetben betartandó magatartási szabályokról, a fegyelmi felelősségről és a fegyelmi eljárás rendjéről,
- m)* a biztonsági intézkedésekről, különösen az elektronikus megfigyelési rendszer alkalmazásának lehetőségéről,
- n)* a kártérítési felelősség rendjéről.

(2) A (1) bekezdésben meghatározott jogokról szóló írásbeli tájékoztatót az előzetesen letartóztatott magánál tarthatja.

(3) Ha a tájékoztatás időpontjában az írásbeli tájékoztató az előzetesen letartóztatott által értett nyelven nem áll rendelkezésre, a tájékoztatást szóban – két tanú jelenlétében – kell megadni, és annak megtörténtét írásban kell rögzíteni. Ezt követően az írásbeli tájékoztatót az előzetesen letartóztatott részére az általa értett nyelven – amint az rendelkezésre áll – át kell adni.

(4) Ha az előzetesen letartóztatott az (1) bekezdés *a)-h)* pontjaiban szereplő jogokról a tájékoztatást az őrizetbe vétele során már megkapta, a tájékoztatást nem kell megismételni.”

2. §

A 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet

- a)* 104. § (2) bekezdés *b)* pontjában a „közeli hozzátartozója” szövegrész helyébe a „hozzátartozója”
- b)* 164. § (2) bekezdésében a „felelős őrzésre” szövegrész helyébe a „megbízás nélküli ügyvitelre”

szöveg lép.

2. A fogvatartottakkal kapcsolatos kártérítési eljárás szabályairól szóló 13/1996. (XII. 23.) IM rendelet módosítása

3. §

A fogvatartottakkal kapcsolatos kártérítési eljárás szabályairól szóló 13/1996. (XII. 23.) IM rendelet 6. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A kártérítési eljárásban a fogvatartottat meghatalmazott képviselheti. Meghatalmazottként ügyvéd vagy a fogvatartott nagykorú hozzátartozója járhat el. Nem járhat el meghatalmazottként az a hozzátartozó,

- a)* akit a szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól szóló 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet (a továbbiakban: Bv. R.) 88. § (2) bekezdése szerint a fogvatartottal való kapcsolattartásból kizártak,

b) aki cselekvőképtelen vagy a vagyoni ügyei vitele tekintetében cselekvőképességében részlegesen korlátozott.”

3. A büntető ügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra háruló feladatokról szóló 9/2002. (IV. 9.) IM rendelet módosítása

4. §

A büntető ügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra háruló feladatokról szóló 9/2002. (IV. 9.) IM rendelet 83. § (1) bekezdésében az „egyéb érdekelt (természetes személy vagy gazdálkodó szerv)” szövegrész helyébe az „egyéb érdekelt” szöveg lép.

4. A személyes költségmentesség alkalmazásáról a büntetőeljárásban szóló 9/2003. (V. 6.) IM-BM-PM együttes rendelet módosítása

5. §

(1) A személyes költségmentesség alkalmazásáról a büntetőeljárásban szóló 9/2003. (V. 6.) IM-BM-PM együttes rendelet [a továbbiakban: 9/2003. (V. 6.) IM-BM-PM együttes rendelet] 3. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A kérelmet – az e rendeletben meghatározott kivétellel – e rendelet mellékletében meghatározott adatokat tartalmazó nyomtatvány kitöltésével kell benyújtani. A nyomtatványt a kérelmezőnek és a hozzátartozónak aláírásával kell ellátnia. A rendszeresített nyomtatványt a nyomozó hatóság, az ügyészség, illetve a bíróság központi honlapján közzé kell tenni, valamint azt a nyomozó hatóságnál, az ügyészségnél és a bíróságnál papír alapon is biztosítani kell.”

(2) A 9/2003. (V. 6.) IM-BM-PM együttes rendelet) 3. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Kiskorú és cselekvőképtelen nagykorú helyett a nyilatkozatot a törvényes képviselő teheti meg. A vagyoni ügyei vitele tekintetében cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy nyilatkozatának érvényességéhez gondnoka írásbeli hozzájárulása szükséges. Fogva lévő terheltnek a személyes költségmentesség engedélyezése iránti kérelméhez csatolandó iratokat, igazolásokat a kirendelt védő szerzi be.”

(3) A 9/2003. (V. 6.) IM-BM-PM együttes rendelet 8. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A személyes költségmentességben részesített terhelt köteles bejelenteni a saját és a hozzátartozója jövedelmi és vagyoni viszonyaiban – ide nem értve a jövedelme csökkenését vagy megszűnését – vagy a személyi körülményeiben bekövetkezett minden olyan változást, amely az engedélyezés feltételeit érinti. Ha a terhelt kiskorú vagy cselekvőképtelen, a bejelentést a törvényes képviselő köteles megtenni. A vagyoni ügyei vitele tekintetében cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy nyilatkozatának érvényességéhez gondnoka hozzájárulása szükséges.”

6. §

A 9/2003. (V. 6.) IM-BM-PM együttes rendelet *Melléklete* helyébe az *1. melléklet* lép.

5. A kényszergyógykezelés és az ideiglenes kényszergyógykezelés végrehajtásáról, valamint az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet feladatairól, működéséről szóló 36/2003. (X. 3.) IM rendelet módosítása

7. §

(1) A kényszergyógykezelés és az ideiglenes kényszergyógykezelés végrehajtásáról, valamint az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet feladatairól, működéséről szóló 36/2003. (X. 3.) IM rendelet [a továbbiakban: 36/2003. (X. 3.) IM rendelet] 5. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a betegnek az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent vagy teljeskörűen hiányzik és nem áll gondnokság alatt, a főigazgató főorvos a járási (fővárosi kerületi) gyámhivatalnál (a továbbiakban: gyámhivatal) a gondnokság alá helyezés iránti polgári per megindítását, illetve szükség szerint zárlat elrendelését vagy ideiglenes gondnok kirendelését kezdeményezi. A gondnok kirendeléséig a beteg érdekképviselőt az IMEI szociális ügyeket intéző előadója és a betegjogi képviselő látja el.”

(2) A 36/2003. (X. 3.) IM rendelet 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A befogadási eljárás befejezése után az IMEI a beteg által megjelölt hozzátartozót – a gyámság vagy gondnokság alá helyezett esetben a gyámot, illetve a gondnokot is – értesíti a befogadásról. Az értesítésben közölni kell, hogy a hozzátartozó, a gyám vagy a gondnok a betegnek mikor küldhet csomagot és mikor látogathatja meg.”

(3) A 36/2003. (X. 3.) IM rendelet 11. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A beteg a letétjéből a főigazgató főorvos engedélyével családjának vagy kapcsolattartójának pénzt küldhet. Ha a beteg kiskorú vagy cselekvőképtelen nagykorú, a pénz elküldéséről a törvényes képviselő rendelkezhet. Ha a beteg a vagyoni ügyei vitele tekintetében cselekvőképességében részlegesen korlátozott, a pénz elküldéséhez gondnokának hozzájárulása szükséges.”

(4) A 36/2003. (X. 3.) IM rendelet 35. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Kiskorú vagy gondnokság alatt álló beteg, valamint beutalt olyan jognyilatkozatát, amelyhez a törvényes képviselő hozzájárulása vagy intézkedése szükséges, állásfoglalás végett meg kell küldeni törvényes képviselőjének.”

8. §

A 36/2003. (X. 3.) IM rendelet

a) 5. § (4) bekezdésében az „eseti gondnok vagy ügygondnok” szövegrész helyébe az „eseti gyám vagy eseti gondnok, illetve ügygondnok”,

- b) 11. § (1) bekezdésében a „gondnoka” szövegrész helyébe a „törvényes képviselője”,
- c) 14. § (1) bekezdésében a „gondnokát” szövegrész helyébe a „kiskorú vagy gondokság alá helyezett esetén törvényes képviselőjét”,
- d) 40. § (1) bekezdésében a „hozzátartozóját (törvényes képviselőjét) és gondnokát” szövegrész helyébe a „hozzátartozóját, kiskorú vagy gondnokság alatt álló esetén törvényes képviselőjét” szöveg lép.

6. Egyes igazságügyi tárgyú rendeleteknek az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódó más törvények módosításáról szóló 2013. évi CLXXXVI. törvénnyel összefüggő módosításáról szóló 35/2013. (XII. 23.) KIM rendelet módosítása

9. §

Nem lép hatályba az egyes igazságügyi tárgyú rendeleteknek az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódó más törvények módosításáról szóló 2013. évi CLXXXVI. törvénnyel összefüggő módosításáról szóló 35/2013. (XII. 23.) KIM rendelet 1. § (5) bekezdése.

7. Záró rendelkezés

10. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2014. március 15-én lép hatályba.

(2) E rendelet 1. § (3) bekezdése 2014. május 1-jén lép hatályba.

11. §

E rendelet 1. § (3) bekezdése a büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról szóló, 2012. május 22-i 2012/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Dr. Navracsics Tibor
közigazgatási és igazságügyi miniszter

Egyetértek:

Dr. Pintér Sándor
belügyminiszter

Varga Mihály
nemzetgazdasági miniszter

1. melléklet a/2014. KIM (....) rendelethez

„1. melléklet a 9/2003. (V. 6.) IM-BM-PM rendelethez

A személyes költségmentesség engedélyezése iránti kérelemről kitöltendő nyomtatvány a következő adatokat tartalmazza:

1. A kérelmező és a hozzátartozó természetes személyazonosító adatait.
2. A kérelmező és a hozzátartozó családi kapcsolatának a megjelölését.
3. A kérelmező és a hozzátartozó jövedelmi és vagyoni viszonyaira vonatkozóan
 - a) a havi nettó jövedelmét, valamint azt, hogy
 - b) rendelkezik-e a szokásos életszükségleti és berendezési tárgyakon, a megélhetéséhez szükséges termelő- és munkaeszközökön, és azon az ingatlanon kívül, amelyben lakik, egyéb vagyonnal.
4. Az eltartásra szorulóak számát és a tartási kötelezettség jogcímét.
5. A közös háztartásban élők számát és az egy főre jutó jövedelem összegét.
6. Nyilatkozatot a személyes költségmentesség iránti kérelemről.
7. A nyomtatvány kitöltésének keltét és a kérelmező, valamint a hozzátartozó aláírását.”

Indokolás

az egyes büntetőjogi tárgyú igazságügyi rendeleteknek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló KIM rendelethez

az 1-2. §-hoz

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: új Ptk.) szabályozása értelmében a cselekvőképesség nagykorú esetében a bíróság által meghatározott ügycsoportban korlátozható, megszűnik a cselekvőképesség általános korlátozása. A cselekvőképesség teljes korlátozására (cselekvőképtelenség) csak akkor kerülhet sor, ha az érintett személy jogainak védelmére a cselekvőképesség részleges korlátozása nem elégséges. A jogi terminológia megváltozására figyelemmel vált szükségessé az érintett rendelkezés módosítása.

Az új Ptk.-ban a hatályoshoz képest szűkebb körben határozza meg a közeli hozzátartozó fogalma, az alá nem értendő be pl. az élettárs, tehát a fogvatartottak esetében a súlyosan beteg hozzátartozó meglátogatása és temetésén való részvétel jogát illetően a közeli hozzátartozó fogalmára történő utalás kizárná, hogy a fogvatartott meglátogassa súlyosan beteg élettársát vagy részt vegyen annak temetésén. Ezért a szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól szóló 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet (a továbbiakban: 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet) 104. § (2) bekezdés *b*) pontjában és 179. § (2) bekezdésében a közeli hozzátartozó fogalmára történő utalást a módosítás a hozzátartozó fogalmára cseréli.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény szerinti felelős őrzés jogintézménye nem kerül át az új Ptk.-ba, ahol jogszabály korábban felelős őrzést említett arra vonatkozóan a megbízás nélküli ügyvitel szabályait kell alkalmazni. Ez indokolja a 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet 164. § (2) bekezdésének a módosítását.

A 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet a 235/A. §-ba foglalt új rendelkezéssel egészül ki a büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról szóló 2012. május 22-i 2012/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való teljes körű megfelelés érdekében.

a 3. §-hoz

A 13/1996. (XII. 23.) IM rendelet 6. § (2) bekezdése a büntetés-végrehajtás szerv által lefolytatott kártérítési eljárás keretében nem rendezi teljes körűen azt, hogy ki láthatja el a terhelt képviseletét, a módosítás ezt a hiányt pótolja azzal, hogy utal a nagykorúság és az adott tárgykörre vonatkozó cselekvőképesség követelményére.

a 4. §-hoz

A 9/2002. (IV. 9.) IM rendelet 83. § (1) bekezdésében még a gazdálkodó szerv megnevezés szerepel, amit a jogrendszer a más állami gazdálkodó szerv megjelölésén kívül már nem alkalmaz, ezért ennek kiigazítása lenne indokolt, ugyanakkor a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény meghatározza, hogy ki lehet egyéb érdekelt, ezért az erre történő zárójeles utalás szükségtelen, tehát a módosítás ezt elhagyja.

az 5-6. §-hoz

Az új Ptk. szabályozása értelmében a cselekvőképesség nagykorú esetében a bíróság által meghatározott ügycsoportban korlátozható, megszűnik a cselekvőképesség általános korlátozása. A

cselekvőképesség teljes korlátozására (cselekvőképtelenség) csak akkor kerülhet sor, ha az érintett személy jogainak védelmére a cselekvőképesség részleges korlátozása nem elégséges. A jogi terminológia megváltozására figyelemmel vált szükségessé az érintett rendelkezés módosítása.

A 6. §-sal egyúttal megtörténik a melléklet módosítása is, szükségtelen ugyanis a formanyomtatvány és az ahhoz fűzött tájékoztató jogszabályban történő meghatározása, elegendő a nyomtatvány adattartalmának a meghatározása. A módosítás a 9/2003. (V. 6.) IM-BM-PM együttes rendelet 3. § (3) bekezdésében továbbá a nyomtatványnak az érintett hatóságok és bíróság központi honlapján történő közzétételéről, valamint papír alapon való hozzáférés biztosításáról rendelkezik.

a 7-8. §-hoz

Az új Ptk. szabályozása értelmében a cselekvőképesség nagykorú esetében a bíróság által meghatározott ügycsoportban korlátozható, megszűnik a cselekvőképesség általános korlátozása. A cselekvőképesség teljes korlátozására (cselekvőképtelenség) csak akkor kerülhet sor, ha az érintett személy jogainak védelmére a cselekvőképesség részleges korlátozása nem elégséges. Ezen, a jogi terminológiában is megnyilvánuló változásra figyelemmel szükséges az érintett rendelkezések módosítása a 36/2003. (X. 3.) IM rendeletben. Ezek közül garanciális szempontból kiemelés érdemel annak pontos rögzítése, hogy mely feltételek esetén köteles a főigazgató főorvos a beteg érdekeinek védelmében a gyámhivatal eljárását kezdeményezni.

a 9. §-hoz

A büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról szóló 2012. május 22-i 2012/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való teljes körű megfelelés érdekében a 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet 235/A. §-át az 1. § (3) bekezdése újból megállapítja, erre tekintettel az egyes igazságügyi tárgyú rendeleteknek az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódó más törvények módosításáról szóló 2013. évi CLXXXVI. törvénnyel összefüggő módosításáról szóló 35/2013. (XII. 23.) KIM rendelet 1. § (5) bekezdése nem lép hatályba.

a 10. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezéseket tartalmazó rendelkezés.

a 11. §-hoz

Jogharmonizációs záradékot tartalmazó rendelkezés.

3. melléklet az XX-AJFO/.../2014. számú előterjesztéshez

A közigazgatási és igazságügyi miniszter

.../2014. (... ..) KIM rendelete

az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendeletnek és egyes kapcsolódó miniszteri rendeleteknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével, valamint egyéb törvényi változásokkal összefüggésben szükséges módosításáról

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 1982. évi 17. törvényerejű rendelet 42/A. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 12. § n) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 16. § tekintetében az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 72. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva

a következőket rendelem el:

1. §

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 50. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az anyakönyvvezető a születési anyakönyvbe a szülő adatait a gyámhivatal határozata alapján jegyzi be.”

2. §

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 51. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) A hivatásos konzuli tisztviselő és a konzuli tanúsítvány kiállítására felhatalmazott tiszteletbeli konzul az előtte megtett, a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatra vonatkozó hozzájáruló nyilatkozatot a (7) és (8) bekezdés szerint terjeszti fel.”

3. §

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 53. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A születési anyakönyvbe a gyámhivatal jogerős határozata alapján képzelt apa adatait jegyzi be az anyakönyvvezető, ha)

„a) nincs olyan személy, akit a gyermek apjának kell tekinteni, és a kiskorú gyermek anyja vagy a nagykorú gyermek a képzelt apa bejegyzését kérte, vagy”

4. §

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 53. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A születési anyakönyvbe a gyámhivatal jogerős határozata alapján képzelt apa adatait jegyzi be az anyakönyvvezető, ha)

„b) a gyámhivatal képzelt anyát állapított meg.”

5. §

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 53. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A születési anyakönyvből a gyámhivatal jogerős határozata alapján a képzelt apa adatait törli az anyakönyvvezető, ha a nagykorú gyermek ezt kérte.”

6. §

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 53. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti kérelemben az anya nyilatkozhat arról, hogy a gyermek a képzelt apa vagy az anya családi nevét viseli.

(4) A (2) bekezdés szerinti kérelemben – ha a képzelt apa családi nevét viseli – a nagykorú gyermek nyilatkozhat arról, hogy a továbbiakban a képzelt apa vagy az anya családi nevét kívánja viselni.”

7. §

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 89/B. §-a kiegészül a következő (2a) bekezdéssel:

„(2a) A halálesetet nyilvántartó anyakönyvvezető a születést, a házasságkötést és a bejegyzett élettársi kapcsolatot nyilvántartó anyakönyvvezető részére az anyakönyvi értesítőt, valamint a központi anyakönyvi szerv részére a 102. §-ban meghatározott anyakönyvi másolatot – ha anyakönyvi kivonat nem kerül kiállításra – az ASZA rendszeren keresztül továbbítja.”

8. §

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 101. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Ha a gyermek születését apa adatai nélkül anyakönyvezték, és az apa adatainak bejegyzésére később sem került sor, az anyakönyvvezető a kiskorú gyermek elhunytáról anyakönyvi értesítést állít ki, és azt a bejegyzést követő nyolc napon belül megküldi a gyámhivatalnak.”

9. §

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 103. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az 1947. június 1. előtt teljesített születési anyakönyvi bejegyzésben, ha az érintettet ismeretlen szülőktől származóként anyakönyvezték, az érintett kérelmére, a gyámhivatal jogerős határozata alapján kell a képzelt szülők adatait bejegyezni.”

10. §

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet „Átmeneti rendelkezések” alcíme a következő 103/E. §-sal egészül ki:

„103/E. § Az anyakönyvvezető az apa adatai nélküli születési anyakönyvi bejegyzést 2014. április 30-áig lezárja, és egyidejűleg a születési anyakönyvbe a gyermek családi neve rovatba az anya születési családi nevét jegyzi be, kivéve, ha az anya a Ptk. 4:27. § (1) bekezdés d) pontja vagy (3) bekezdése szerinti házassági nevet visel, ez esetben a gyermek családi neveként az anya házassági nevének családi név részét kell bejegyezni. Az apa adataira vonatkozó rovatokat a bejegyzés lezárása előtt ki kell húzni.”

11. §

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet „Átmeneti rendelkezések” alcíme a következő 103/F. §-sal egészül ki:

„103/F. § A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 31. §-a szerinti esetben az apa adatainak bejegyzését az anyakönyvvezető hivatalból kezdeményezi. A házasságkötésnél közreműködő anyakönyvvezető a házasság megkötése után a házassági anyakönyvi másolatot és az apai elismerő nyilatkozatot megküldi a gyermek születését nyilvántartó anyakönyvvezetőnek.”

12. §

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 1. számú melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

13. §

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet

- a) 53. §-át megelőző alcímében az „apa bejegyzése” szövegrész helyébe a „szülő bejegyzése és törlése” szöveg,
- b) 53. § (1) bekezdésében az „apa” szövegrész helyébe a „szülő” szöveg,
- c) 73. § a) pontjában az „a képzelt szülő” szövegrész helyébe a „– ha képzelt szülőt állapítottak meg – a képzelt szülő” szöveg,
- d) 81/D. § (1) bekezdésében a „Csjt.” szövegrészek helyébe a „névviselés” szöveg,
- e) 81/D. § (3) bekezdésében a „Csjt.-ben” szövegrész helyébe a „Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben (a továbbiakban: Ptk.)” szöveg,
- f) 85. § (3) bekezdésében a „Csjt. 25. § (1) bekezdés d) pontja, valamint a (3) bekezdése” szövegrész helyébe a „Ptk. 4:27. § (1) bekezdés d) pontja vagy (3) bekezdése” szöveg,
- g) 89/B. § (3) bekezdésében az „(1) és (2) bekezdésben szereplő” szövegrész helyébe az „(1)-(2a) bekezdésben meghatározott” szöveg,

- h) 101. § (2) bekezdésében a „követő munkanapon” szövegrész helyébe a „követő nyolc napon belül” szöveg,
- i) 102. §-ában az „és anyakönyvi kivonatot” szövegrész helyébe az „és – ha nemzetközi szerződés azt előírja – anyakönyvi kivonatot” szöveg

lép.

14. §

- (1) Hatályát veszti az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 48. §-a, 49. §-a és a 48. §-t megelőző alcím.
- (2) Hatályát veszti az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 52. §-a és az azt megelőző alcím.
- (3) Hatályát veszti az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 59. § (2) bekezdése.
- (4) Hatályát veszti az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 78. § (4) bekezdés második mondata.
- (5) Hatályát veszti az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 78. § (5) bekezdése.
- (6) Hatályát veszti az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 94. §-a és az azt megelőző alcím.

15. §

Hatályát veszti az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet

- a) 41. § (1) bekezdésében a „magyar családjogi” szövegrész,
- b) 81/A. § (4) bekezdésében a „ , valamint az azokról vezetett nyilvántartásra” szövegrész.

16. §

A közzétételi listákon szereplő adatok közzétételéhez szükséges közzétételi mintákról szóló 18/2005. (XII. 27.) IHM rendelet

- a) 1. § (1) bekezdésében a „(2)” szövegrész helyébe a „(2) és (3)” szöveg,
- b) 3. § (6) bekezdésében az „állami irányítás egyéb jogi eszköze” szövegrész helyébe a „közjogi szervezetszabályozó eszköz” szöveg,
- c) 2. melléklet 2. alcím címében a „Tevékenységre” szövegrész helyébe a „Tevékenységre” szöveg,
- d) 2. melléklet 2. alcím VII. rész alatti táblázat 4. és 5. sorában az „Az Infotv.” szövegrész helyébe az „A jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló törvény” szöveg

lép.

17. §

Hatályát veszti az anyakönyvi szakvizsgáról szóló 9/2007. (III. 6.) IRM rendelet 2. melléklet 14. pontjában az „apa adatai nélkül anyakönyvezett születések nyilvántartása” szövegrész.

18. §

- (1) Hatályát veszti az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet módosításáról szóló 25/2008. (XI. 18.) IRM rendeletről szóló 29/2008. (XII. 18.) IRM rendelet.
- (2) Hatályát veszti az anyakönyvi eljárásokra, az állampolgársági eljárásokra és a személyiadat- és lakcímnnyilvántartással összefüggő eljárásokra vonatkozó egyes miniszteri rendeleteknek a Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról szóló 54/2012. (XII. 28.) KIM rendelet.

19. §

Ez a rendelet 2014. március 15-én lép hatályba.

dr. Navracsics Tibor
közigazgatási és igazságügyi miniszter

1. melléklet a .../2014. (... ..) KIM rendelethez

1. Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 1. számú melléklet a) Jegyzőkönyv a születés bejelentéséről: rész 6. pont 6.14. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„6.14. megjegyzés (ebben a rovatban kell szerepeltetni a titkolt terhesség tényét, valamint ha az apa vagy az anya menekült státussal rendelkezik, ennek tényét).”

2. Hatályát veszti az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 1. számú melléklet b) Jegyzőkönyv a házasság bejelentéséről: rész 8. pont 8.2-8.4. alpontja.

Indokolás

az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendeletnek és egyes kapcsolódó miniszteri rendeleteknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével, valamint egyéb törvényi változásokkal összefüggésben szükséges módosításáról szóló KIM rendelethez

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet (a továbbiakban: Ar.) tekintetében az új Polgári Törvénykönyvvvel összefüggésben a legjelentősebb módosítás a képzelt apa bejegyzésére vonatkozó törvényi szabályok megváltozásával összefüggésben szükséges. Az anyakönyvvvel összefüggésben jelenleg a szabályozás akként rendelkezik, hogy apa adatainak hiányában az anyakönyvvezető speciális, úgynevezett „nyitott bejegyzést” készít, amelybe később a megállapított képzelt vagy valódi apa adatait a gyermek újbóli anyakönyvezése nélkül be lehet jegyezni. Mivel az új Polgári Törvénykönyv értelmében a képzelt apa bejegyzése a jövőben nem lesz kötelező a gyermek három éves korának elérésekor sem, hanem az az anya, illetve a nagykorú gyermek kérelmére történik meg, az anyakönyvi szabályozás ezt akként követi, hogy 2014. március 15-ét követően nem születnek ez okból új ún. nyitott bejegyzések, hanem az új, apa nélkül anyakönyvezett gyermekek születési bejegyzéseit az anyakönyvvezető azonnal lezárja. Természetesen ha utóbb az apa kiléte (legyen vér szerinti vagy örökbefogadó) megállapítást nyer, vagy az arra jogosultak képzelt apa bejegyzését kezdeményezik, annak anyakönyvezése meg fog történni, és a továbbiakban az anyakönyv az apára vonatkozó adatot is tartalmazni fogja. (Megjegyzendő, hogy 2014. július 1-jét, az elektronikus anyakönyvi rendszer indulását követően nem is lenne értelmezhető a „nyitott bejegyzés”-rendszer, hiszen az elektronikus anyakönyvben legfeljebb hiányos adatokról lehet szó, nem speciális bejegyzésről.) Jelenleg az anyakönyvvezetők a nyitott bejegyzésekről jogszabályi kötelezettség alapján nyilvántartást vezetnek, amelynek célja, hogy az anyakönyvvezető a gyermek három éves koráig rendszeresen megkereshesse a gyámhatóságot a gyermek családi jogállásának rendezése érdekében, majd a jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezések alapján legkésőbb a gyermek 3 éves korában képzelt apa megállapítására kerülhessen sor. E nyilvántartási kötelezettség a fentiek alapján célját veszti, ezért azt a módosítás megszünteti.

A 2014. március 15. előtti nyitott bejegyzések lezárása érdekében egy átmeneti rendelkezés kerül az Ar.-be, amely 2014. április 30-áig ad határidőt az anyakönyvvezetőknek, hogy valamennyi náluk levő nyitott bejegyzést lezárják (ez az erről vezetett nyilvántartás adatai alapján külön kutatást sem igényel, mivel a nyilvántartás alapján egyértelműen azonosítható valamennyi nyitott bejegyzés, valamint, hogy az melyik anyakönyvben található).

Az ismeretlen szülőktől származó gyermek esetében a gyámhatóság a gyámügyi szabályozás tervezett változása alapján továbbra is képzelt szülőt (apát és anyát is) állapít meg a gyermeknek, továbbá ha az apa személye ismert, de az anyáé nem (pl. egyedülálló férfi általi örökbefogadás vagy anya adatai nélküli külföldi okirat alapján való anyakönyvezés), akkor az „anyja neve” természetes személyazonosító adat keletkezése érdekében a gyámhatóság képzelt anyát állapít meg. Az Ar. módosítása az ennek megfelelő anyakönyvezési szabályokat is tartalmazza.

Az új Polgári Törvénykönyv szabályozza a képzelt apára vonatkozó anyakönyvi adat törlésének lehetőségét, ennek anyakönyvi eljárási szabályait az Ar. jelen módosítása teremti meg.

Az apa adatai nélkül az anyakönyvvezető elé kerülő születések esetében a képzelt apa bejegyzésére vonatkozó jogszabályi kötelezettség hiányától függetlenül az Ar. tervezett módosítása alapján az anyakönyvvezetőnek egy alkalommal meg kell keresnie a gyámhatóságot annak érdekében, hogy a családi jogállás rendezése megindulhasson. Ennek indoka, hogy az ilyen esetek nem kizárólag, sőt, nem elsősorban képzelt apa bejegyzésével oldódhatnak meg, sor kerülhet arra, hogy az anya közli a gyermek apjának adatait, arra, hogy az apa teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot tesz, illetve a gyermek apaságának megállapítására irányuló per megindítására is. Az új Polgári Törvénykönyv szabályaira tekintettel az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény 2014. július 1-jétől hatályos állapota is előír ebből a célból értesítési kötelezettséget az anyakönyvvezető számára. Az első értesítést követően azonban a hatályos anyakönyvi szabályozástól eltérően 2014. március 15-étől az anyakönyvvezető nem keresi meg ismételten, rendszeres időközönként a gyámhivatalt a családi jogállás rendezése érdekében.

Az anyakönyvvezetőtől érkező első, eredeti értesítést követően az anyakönyvvezető abban az esetben lesz az új szabályok szerint köteles – szűk, de reálisan teljesíthető határidőben – a gyámhivatal felé jelzéssel élni, ha az apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermek családi jogállása rendeződik (hogy a gyámhatóság ne folytassa a családi jogállás rendezésére irányuló eljárását), illetve, ha az érintett gyermek a családi jogállás rendezését megelőzően meghal, hogy a gyámhatóság a gyermek haláláról történt tudomásszerzés hiányában például ne próbáljon további kísérletet tenni a családi jogállás rendezésére (a gyakorlat azt mutatja, hogy sajnos vannak ilyen esetek, így a helyzet jellegére tekintettel indokolt jogszabályban rendelkezni olyan értesítési szabályról, amely ennek elkerülésére alkalmas lehet).

Az értesítési szabályok megváltoztatása ebben a körben nem érinti az anyakönyvi szabályozásban most is szereplő, a titkolt terhesség esetében alkalmazandó eltérő értesítési szabályokat (itt az anyakönyvvezetőnek csak hosszabb idő elteltével kell az értesítést végrehajtania a titkolt terhesség titkosságának megőrzése érdekében).

Mivel az új Polgári Törvénykönyv alapján a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatra vonatkozó hozzájáruló nyilatkozatot hivatásos konzuli tisztviselő és a konzuli tanúsítvány kiállítására felhatalmazott tiszteletbeli konzul előtt is meg lehet tenni, az Ar. módosítása az ehhez kapcsolódó eljárási szabállyal egészíti ki a rendeletet.

Az új Polgári Törvénykönyv alapján az utólagos házasságkötés már nem keletkeztet apaságot, így – a Polgári Törvénykönyvhöz kapcsolódó törvényi átmenettel összhangban álló átmeneti szabály beiktatása mellett – az Ar.-ban is hatályukat veszti az erre vonatkozó előírások.

Az Ar. módosítása az anyakönyvi értesítő és az anyakönyvi másolat elektronikus úton való továbbítását lehetővé tevő, az eljárást egyszerűsítő szabályt iktat be a rendeletbe, valamint a külföldi állampolgár anyakönyvi eseményéről való értesítés körében abban az esetben, ha azt nemzetközi szerződés nem írja elő, az indokolatlan adminisztratív terhek elkerülése érdekében mellőzi az anyakönyvi kivonat kiállításának szükségességét.

Az Ar. módosítása a születés bejelentésére szolgáló jegyzőkönyv megjegyzés rovatában feltüntetni rendeli a titkolt terhesség tényét az ennek megfelelő eljárás (a titkoltság megőrzése) érdekében.

Az Ar. módosítása emellett elvégzi a családjogi törvényre utaló, az új Polgári Törvénykönyvvel idejétmúlttá váló hivatkozások korrekcióját is.

A közzétételi listákon szereplő adatok közzétételéhez szükséges közzétételi mintákról szóló 18/2005. (XII. 27.) IHM rendelet módosítása a törvényi változásoknak megfelelő hivatkozási pontosításokat és a tartalmi és nyelvtani koherenciát szolgáló módosításokat tartalmaz.

Az anyakönyvi szakvizsgáról szóló 9/2007. (III. 6.) IRM rendelet módosítása az apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermekek nyilvántartását törli az anyakönyvi szakvizsga témakörei közül, mivel e kötelezettsége az anyakönyvvezetőknek az Ar. módosítása alapján megszűnik.

A tervezet emellett két anyakönyvi tárgyú, végrehajtott módosító és hatályba nem lépésről rendelkező előírásokat tartalmazó miniszteri rendelet technikai deregulációját is elvégzi.